

Навчально-науковий інститут філології та історії Кафедра іноземних мов та методики викладання		
КОМПЛЕКСНИЙ КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ / ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ		
Для здобувачів вищої освіти за ОС «Магістр» Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціальність: 014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Мова і література (англійська))		
Викладачі	Чайка О.М., канд.пед.наук, ст..викладач Бутова В.О., канд.пед.наук, ст..викладач Мілютіна О.К. канд. пед. наук, доц. Кушнерьова М. О. канд. філол. наук, ст. викл.	
Статус ОК	нормативний освітній компонент циклу підсумкової атестації	
семестр	III семестр	
Обсяг ОК	0,5 кредита / 15 год	
Форма навчання	Денна/заочна	
Передумови	успішне опанування всіма освітніми компонентами освітньо-професійної програми	
Мета	перевірка сформованості фахової та методичної компетентностей, а також готовності випускників до практичної діяльності в умовах ринкових відносин.	
Функції	● контроль та оцінювання компетентнісного потенціалу здобувачів освіти, набутого за період навчання; ● виявлення сформованих навичок розв'язання практичних завдань, творчо-критичного аналізу проблемних ситуацій; ● формування у здобувачів освіти умінь самостійно, логічно й послідовно висловлювати свої професійні переконання, здійснювати самоконтроль та критично оцінювати власні компетентності	

Вимоги щодо рівня сформованості загальних і фахових компетентностей здобувачів освіти, які підлягають контролю на комплексному кваліфікаційному екзаміні

ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі загальної середньої та фахової передвищої освіти за предметною спеціальністю 014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література), що передбачає застосування інновацій у процесі навчання та проведення наукових педагогічних досліджень і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 2. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

ЗК 3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, приймати обґрунтовані рішення у професійній та дослідницькій діяльності, прогнозувати й презентувати її результати, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК 4. Здатність дотримуватися принципів академічної доброчесності у професійній діяльності та під час виконання науково-педагогічних досліджень, спроможність формувати в здобувачів освіти культуру академічної доброчесності.

ЗК 5. Здатність до ефективної комунікації (усної та письмової) державною та англійською мовами на основі етичних принципів та норм.

ЗК 6. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності, обробляти й аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спроможність генерувати нові ідеї, мислити логічно, критично, аналітично, абстрактно, аналізувати та синтезувати.

ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

ФК 1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК 2. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК 3. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в здобувачів освіти ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК 4. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати в них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК 5. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ФК 6. Володіння концептуальними основами структури і змісту освітнього процесу, уміння застосувати отримані теоретичні знання в педагогічній діяльності та виконувати основні професійно-методичні функції.

ФК 7. Здатність застосовувати сучасні освітні технології, інноваційні методи, прийоми, засоби навчання в професійній діяльності, структурувати та організовувати навчальний матеріал відповідно до вимог типових освітніх програм.

ФК 8. Здатність моделювати освітню діяльність в закладах освіти різного типу з урахуванням індивідуальних і вікових особливостей здобувачів освіти.

Компетентності предметної спеціальності:

ПК 1. Володіння всіма складниками англомовної комунікативної компетентності та здатність використовувати її в процесі професійної і міжособистісної комунікації у сферах усного і писемного мовлення.

ПК 2. Знання основних періодів розвитку літератури, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та здатність використовувати їх у професійній діяльності для організації успішної комунікації.

ПК 3. Здатність аналізувати художні автентичні тексти, здійснювати дискурсивний аналіз мовного і мовленнєвого матеріалу, формувати уявлення про етичні та моральні норми поведінки, прийняті в англомовному середовищі.

ПК 4. Здатність моделювати та реалізовувати освітній процес, проєктувати індивідуальні освітні маршрути здобувачів освіти з англійської мови та зарубіжної літератури, планувати і проводити навчальні заняття та виховні заходи, володіти технологіями, методами і прийомами навчання, оцінювати їх ефективність і розробляти шляхи вдосконалення в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти.

ПК 5. Здатність проєктувати форми та методи контролю якості навчання англійської мови та зарубіжної літератури, здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу, обирати та розробляти ефективні види контрольно-вимірjuвальних матеріалів.

ПК 6. Здатність до використання інновацій у процесі підготовки та проведення занять і виховних заходів з англійської мови та зарубіжної літератури під час створення навчально-методичного забезпечення та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Загально-предметні результати навчання:

РН 1. Усвідомлює цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, керується ними в професійній діяльності та демонструє здатність нести відповідальність як громадянин і професіонал за результати власної діяльності.

РН 2. Демонструє власну соціокультурну позицію в полікультурному просторі, є носієм національної культури, керується в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності та партнерства.

РН 3. Знає основні принципи, функції, сучасні форми та методи організації освітньої діяльності, методологію науково-педагогічних досліджень, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість і навички презентації результатів власних досліджень.

РН 4. Дотримується культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів.

РН 5. Досконало володіє державною та англійською мовами, ефективно спілкується в професійній та соціокультурній сферах, дотримуючись етичних норм спілкування.

РН 6. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки й обміну інформацією, презентації власних та спільних результатів тощо.

РН 7. Уміє діяти автономно та в команді, формулює наявні проблеми у сфері освіти, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх розв'язання, прогнозує очікувані результати.

РН 8. Володіє спеціалізованими концептуальними знаннями, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності та освітньої галузі знань, здатен до їх поглиблення впродовж життя.

РН 9. Демонструє здатність до рефлексії педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

РН 10. Демонструє вміння класифікувати, упорядковувати й узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов освітнього процесу, потреб формування ключових компетентностей здобувачів освіти та інтегрованого навчання.

РН 11. Визначає та аналізує шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.

РН 12. Демонструє вміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу, водночас за умов функціонування інклюзивного освітнього середовища.

РН 13. Застосовує знання з психології, педагогіки, прикладних наук з предметної спеціальності в практичних ситуаціях, здатен до виконання основних професійно-методичних функцій.

РН 14. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування в професійній діяльності.

РН 15. Знає особливості організації освітнього процесу в закладах різного типу відповідно до індивідуальних і вікових особливостей здобувачів освіти.

Фахові результати навчання:

ПРН 1. Демонструє знання сучасних норм англійської мови, особливостей використання мовних одиниць у професійному та соціокультурному контексті, світоглядних засад, ментальних особливостей, цінностей, культури англійськомовних країн, основних відмінностей концептуальної і мовної картини світу носіїв англійської мови та вміння їх застосовувати для здійснення професійної комунікації та міжособистісного спілкування в усному та писемному мовленні, подолання міжкультурних бар'єрів.

ПРН 2. Здійснює лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів, а також пояснює ідейно-тематичний зміст різностильових та різножанрових літературних текстів як складної структурно-семантичної єдності взаємопов'язаних одиниць, враховуючи їх жанрово-стилістичні особливості та ідіостиль автора.

ПРН 3. Уміє використовувати лінгвістичний потенціал англійської мови, досягнення світового літературного процесу для формування духовного світу громадян України.

ПРН 4. Демонструє належний рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки з англійської мови, зарубіжної літератури та методик їх навчання, уміння моделювати і реалізовувати освітній процес, добирати навчально-методичні матеріали, використовуючи різні джерела інформації, формулювати цілі та завдання, обирати відповідні технології, методи, прийоми навчання; здійснює самостійний науковий пошук для оптимізації процесу навчання англійської мови та зарубіжної літератури в конкретному освітянському контексті.

ПРН 5. Уміє обирати методи і прийоми контролю навчальних досягнень здобувачів освіти з англійської мови та зарубіжної літератури відповідно до цілей і завдань освітнього процесу; оцінювати ефективність контрольних-вимірювальних матеріалів та адаптувати їх до конкретного освітнього середовища.

ПРН 6. Здатен діяти інноваційно з метою реалізації особистісного творчого потенціалу та формування ключових і предметних компетентностей здобувачів освіти.

Форма проведення комплексного кваліфікаційного екзамену

Складання комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови / зарубіжної літератури відбувається в усній формі за білетами, складеними відповідно до програми комплексного кваліфікаційного екзамену.

На підготовку усної відповіді за питаннями білета здобувачеві освіти дається до 40 хв.

Зразок білета до комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови / зарубіжної літератури

1. Завдання з англійської мови: прочитати автентичний англійськомовний текст і зробити його герменевтичний аналіз (список текстів додається). / Питання із сучасної зарубіжної літератури (перелік питань додається).
2. Питання з методики навчання англійської мови в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти (перелік питань додається). / Питання з методики викладання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти (перелік питань додається).

Політика щодо академічної доброчесності:

Здобувачі освіти керуються нормами ПОЛОЖЕННЯ про дотримання принципів академічної доброчесності в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка (<https://drive.google.com/file/d/1OvkdtNHZncMFI3jDEMuWR6Wag4TVxUsO/view>). Під час

іспиту забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Критерії оцінювання відповіді студента на комплексному кваліфікаційному екзаміні

Комплексний кваліфікаційний екзаміні з англійської мови / зарубіжної літератури є засобом перевірки теоретичної й практичної підготовки здобувача освіти до професійної діяльності в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти. Кожен білет складається з 2 питань, кожне з яких оцінюється окремо. Загальна оцінка відповіді студента виставляється як середнє арифметичне оцінок за два питання.

Оцінка "А" (90-100): 100-95% правильно виконаних завдань.

Виставляється за умов виконання таких вимог:

Глибокий та повний аналіз теоретичних положень, зрілість міркувань із теоретичних проблем, уміння охарактеризувати відповідні літературні чи мовні явища. Здобувач освіти володіє базовими знаннями в повному обсязі, демонструє високий ступінь застосування методичних умінь і практичних навичок на певному матеріалі, грамотно в літературному, мовному та методичному аспектах обґрунтовує свої судження щодо застосування набутих знань на практиці, здійснює творчий підхід у практичній діяльності.

Оцінка "В" (82-89): 94-76% правильно виконаних завдань.

Виставляється за умов виконання таких вимог:

Здобувач освіти добре володіє теоретичним матеріалом, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження і систематизувати набуті знання, добирає переконливі аргументи на підтвердження власних думок, володіє матеріалом під час розв'язання практичних завдань, але допускає неточності. Також він демонструє володіння базовими літературними чи мовними знаннями на достатньому рівні, високий ступінь застосування методичних умінь на певному літературному чи лінгвістичному матеріалі, допускає окремі неточності в діяльності, не проявляє творчого підходу.

Оцінка "С" (74-81): 94-76% правильно виконаних завдань.

Виставляється за умов виконання таких вимог:

Здобувач освіти добре знає теоретичний матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження та систематизувати набуті знання, добирає переконливі аргументи на підтвердження власних думок, володіє матеріалом під час розв'язання практичних завдань, допускає 2-3 помилки. Також він володіє базовими літературними чи мовними знаннями на достатньому рівні, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному аспекті планує діяльність на певному літературному чи мовному матеріалі.

Оцінка "D" (64-73): 75-50% правильно виконаних завдань.

Виставляється за умов виконання таких вимог:

Здобувач освіти викладає матеріал не в повному обсязі, демонструє поверхневе володіння теоретичним матеріалом, допускає 4-5 методичних помилок. Також він демонструє володіння базовими знаннями з літератури чи мови в недостатньому обсязі та низький рівень застосування методичних умінь, майже не висловлює особистого ставлення до порушеної проблеми.

Оцінка "E" (60-63): 75-50% правильно виконаних завдань.

Виставляється за умов виконання таких вимог:

Досить посереднє викладання матеріалу, неповне розкриття суті методичного поняття. Здобувач освіти припускається 5-6 помилок, не завжди адекватно використовує літературні чи мовні знання у практичній діяльності, не аргументує свої висновки.

Оцінка "FX" (35-59): менше 50% правильно виконаних завдань.

Виставляється за умов виконання таких вимог:

Здобувач освіти на початковому рівні володіє матеріалом, відтворює лише основні положення, наводить окремі фрагменти, що складають незначну частину матеріалу. Також він демонструє невміння застосувати теоретичні знання на практиці та аргументувати свою точку зору через недостатній термінологічний запас. Допускає більше 6 помилок.

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів освіти з герменевтичного аналізу автентичного тексту

A / 90-100	Здобувач освіти розуміє основний зміст тексту, який може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатись, а також основний зміст чітких повідомлень різного рівня складності. Уміє знаходити в інформаційних текстах з незнайомим матеріалом необхідну інформацію, подану у вигляді оціночних суджень, опису, аргументації. Розуміє композиційну структуру тексту, відношення між частинами тексту через лексичні та граматичні засоби зв'язку, впізнає думку автора, відношення, що висловлюються в тексті; робить припущення щодо вибору автором певного лексичного і граматичного наповнення тексту; впізнавати стилістичні фігури мовлення і розуміти доцільність їх використання в тексті. Робить усний коментар стосовно теми та ідеї твору, викладаючи свої думки логічно та аргументовано, граматично правильно та стилістично коректно.
B (C) / 82-89 (74-81)	Здобувач освіти розуміє основний зміст тексту, побудованого на вивченому мовному матеріалі, які містять певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися, сприймає більшу частину необхідної інформації, подану у вигляді оціночних суджень, опису, аргументації. Він розуміє основний зміст стандартного мовлення в межах тематики ситуативного мовлення, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися. В основному сприймає на слух експліцитно подану інформацію. Розуміє загальну композиційну структуру тексту, допускаючи одну помилку, зазначає відношення між частинами тексту через лексичні та граматичні засоби зв'язку, впізнає думку автора, відношення, що висловлюються в тексті. Робить усний коментар стосовно твору, викладаючи свої думки логічно, граматично правильно.
D (E) / 64-73 (60-63)	Здобувач освіти розпізнає на слух прості речення, фрази та мовленнєві зразки, що звучать у нормальному темпі. В основному, розуміє зміст прослуханого тексту, в якому використаний знайомий мовний матеріал. Також він розуміє основний зміст поданих у нормальному темпі невеликих за обсягом висловів, побудованих на вивченому мовному матеріалі, які містять певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися. Частково розуміє загальну композиційну структуру тексту, допускаючи помилки, впізнає думку автора та відношення, що висловлюються в тексті, після того, як викладач спрямує напрям думки. Під час аналізу тексту допускає помилки граматичного та стилістичного характеру. Може відповідати на запитання викладача стосовно тексту.
FX (35-59) (можливість повторного складання)	Здобувач освіти розпізнає на слух окремі прості непоширені речення й мовленнєві зразки, побудовані на вивченому мовному матеріалі в тексті, який звучить в уповільненому темпі. Також він розпізнає на слух найбільш поширені словосполучення в мовленні, яке звучить в

уповільненому темпі. Не розуміє загальну композиційну структуру тексту, не розпізнає думку автора. Не може відповідати на запитання викладача стосовно тексту.

Основна література з англійської мови та методики її викладання

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. № 1392) // Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. 2012. № 4-5. С. 3-56; [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-п>.
2. Єременко Т. Є., Трубіцина О. М. та ін. Навчання читання англійською мовою студентів мовних факультетів : Навчальний посібник з курсу методики викладання іноземних мов у закладах вищої освіти. Одеса. 2018.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання / [наук. ред. Ніколаєва С. Ю.]. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
4. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник / [Панова Л. С., Андрійко І. Ф., Тезікова С. В. та ін.]. Київ : ВЦ „Академія”, 2010. 328 с.
5. Тарнапольський О. Б. Методика навчання іншомовної діяльності у вищому мовному закладі освіти. Київ : ІНКОС, 2006. 248 с.

Додаткова література:

6. Longman dictionary of contemporary English / director, Della Summers. New ed. p. cm. Pearson Education Limited, 2022.
7. Бутова В.О. Використання проблемно-пошукового навчання на заняттях з практичного курсу англійської мови. Педагогічна Академія: наукові записки. 2024. (10). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13858132>
8. The history of English language and literature: курс відеолекцій англійською мовою на каналі Youtube. URL.: <https://www.yo1.lizandjohnsoars.com/> Liz and John Soars, Paul Hancock. New Headway Advanced. 5-th edition. Oxford: Oxford University Press, 2019. 169 p.
9. Murphy Raymond. English grammar in use: a self-study reference practice book for intermediate students, with answers. Cambridge: Cambridge University Press, 2019. 328 p.
10. McLarty R. Empower. Cambridge University Press. 2016. 87 p.
11. Yalovenko O. V. Upstream Advanced C1: reading tasks. Reference book; rev.: O. Komar, D. Chyk, A. Bezrukov, S. Storcheus; Ministry of Education and Science of Ukraine, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University. Uman : Vizavi, 2023. 146 p.
12. Yalovenko O. V. The Moonstone: Home Reading Tasks: reference book; rev.: O. Komar, A. Stepanova, D. Chyk; Ministry of Education and Science of Ukraine, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University. Uman: Vizavi, 2021. 128 p.

Основна література із зарубіжної літератури та методики її викладання

Нормативні документи

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. № 1392) *Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України*. 2012. № 4-5. С. 3-56; [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-п>.
2. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednyaua-sch-2016/koncepciya.html>

Навчальні посібники, монографії, статті:

1. Ісаєва О. О. Вивчення літератури в цифрову епоху: про реалії сьогодення і перспективи в майбутньому. *Всесвітня література в школах України*. 2016. № 1 (415).
2. Ісаєва О. О. Вивчення літератури під час гібридної війни. *Зарубіжна література*. 2017. № 21 (774). Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури : монографія. Київ. 2003.
3. Ісаєва О. О. Формування сучасного читача засобами медіаосвіти. *Всесвітня література в сучасній школі*. 2013. № 2.
4. Ісаєва О. О. Чи буде особистість майбутнього Homo legens? *Дивослово*. 2014. № 4(685).
5. Ісаєва О. О. Читацькоцентрична парадигма вивчення літератури в школі. *ШБІЦ*. 2016. № 5.
6. Клименко Ж. В. Шкільний курс «Зарубіжна література» як чинник формування української національної ідентичності учнів. *Всесвітня література в школах України*. 2016. № 7/8.
7. Клименко Ж. В. Науково-методичний лекторій для вчителя світової літератури «Специфіка вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи» : Лекції 1–22. *Всесвітня література в школах України*. 2015. №№ 3, 6, 12. 26.
8. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. Київ. 2006.
9. Ніколенко О. М. Компетентнісний підхід до викладання зарубіжної літератури. *Зарубіжна література*. 2016. № 6. С. 4–9. 54.
10. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання зарубіжної літератури в середніх навчальних закладах України. Київ. 2010.
11. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с.
12. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури у школі: Навчальний посібник. Київ. 2007. 316 с.
13. Удовиченко Л.М. Методика навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти. Навчальний посібник для підготовки до атестації студентів-філологів. Київ. 2022. 121 с.